

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔ - ๑๕/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๙/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๗

วันที่ ๑๘ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลปกครองกลาง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ระหว่าง { ศาลปกครองกลาง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีรวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีทั้งสองคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้ ผู้ฟ้องคดีแรกเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ส่วนผู้ฟ้องคดีทั้งห้าในคดีที่สองเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี และอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามลำดับ ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และประธานกรรมการ

การเลือกตั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองออกกระเบียบโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ การออกกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๙๑ ที่กำหนดให้เลือกผู้สมัครได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนให้ตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้ เป็นการกำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) การออกกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัว ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๓ และข้อ ๖ ที่กำหนดให้ผู้สมัครสามารถให้ผู้ช่วยเหลือ ผู้สมัครช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัคร จะช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว ต้องปฏิบัติตามวิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง และระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ ที่กำหนดให้ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า ผู้สมัครอาจแนะนำตัวได้ตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด การออกกระเบียบของผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองดังกล่าวทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม สร้างภาระแก่ผู้ฟ้องคดี ในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเกินสมควร เป็นการออกกฎที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ และเมื่อระเบียบดังกล่าวกำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ ด้วย

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ เป็นบทบัญญัติกำหนดที่มาของสมาชิกวุฒิสภาโดยให้มาจาก บุคคลที่หลากหลายของสังคม และกำหนดวิธีการได้มาโดยให้ผู้สมัครเป็นผู้เลือกกันเองตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้การเลือกกันเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมาย ที่ตราขึ้นเนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๓๐ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เช่นกัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติ เกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการเลือกกันเองของผู้สมัครไว้ในหมวด ๓ โดยมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง

บัญญัติว่า ผู้สมัครอาจแนะนำตัวได้ตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด วรรคสอง บัญญัติว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัคร จะช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว ต้องปฏิบัติตามวิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การเลือกระดับอำเภอ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ... (๓) ให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองคน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้ ...” มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การเลือกระดับจังหวัด ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ... (๓) ให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองคน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้ ...” และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การเลือกระดับประเทศ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ ... (๓) ให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดแต่ละกลุ่มลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสิบคน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้”

ปัญหาประเด็นแรก ที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งเป็นกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ บัญญัติให้ผู้สมัคร ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ และผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัด ตามลำดับลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันโดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้ เป็นการเปิดช่องให้เกิดการสมยอมกันในขั้นตอนการเลือกกันเองในกลุ่มเดียวกัน การที่ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ลงคะแนนเลือกตนเองถือเป็นการทำลายหลักความสุจริตใจของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เข้าข้อสันนิษฐานเป็นข้อพิรุธว่า เป็นการสมัครเข้ามาในฐานะผู้รับจ้างให้ลงสมัครเพื่อเลือกผู้สมัครคนอื่น ไม่ได้เป็นการลงสมัครเพื่อรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้มีการแทรกแซง ครอบงำ ชี้นำ ชักจูง สั่งการ ร้องขอ หรือสมยอมในการเลือก บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ มีเจตนารมณ์สำคัญประการหนึ่งคือให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยบัญญัติไว้ในวรรคสองว่าการแบ่งกลุ่ม จำนวนกลุ่ม และคุณสมบัติของบุคคลในแต่ละกลุ่ม การสมัครและรับสมัคร หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง การได้รับเลือก จำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่ม การขึ้นบัญชีสำรอง การเลื่อนบุคคลจากบัญชีสำรองขึ้นดำรงตำแหน่งแทน และมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกกันเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกตั้งกล่าวเป็นไป

โดยสุจริตและเที่ยงธรรม จะกำหนดมิให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกัน หรือจะกำหนดให้มีการคัดกรองผู้สมัครรับเลือกด้วยวิธีการอื่นใดที่ผู้สมัครรับเลือกมีส่วนร่วมในการคัดกรอง ก็ได้ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ เห็นว่า บัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศไว้ในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ การเลือกในทุกระดับ กำหนดให้มีการเลือกสองครั้ง การเลือกครั้งแรกเป็นการเลือกกันเองในแต่ละกลุ่มเพื่อให้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่ม ซึ่งการเลือกครั้งแรกนี้ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติให้ผู้สมัคร ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ หรือผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองคนในการเลือกระดับอำเภอและระดับจังหวัด และไม่เกินสิบคนในการเลือกระดับประเทศ โดยผู้สมัคร ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ หรือผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี จะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนมิได้ การเลือกครั้งที่สอง เป็นการเลือกต่างกลุ่มตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๑๑) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๑๑) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๙) เมื่อได้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มแล้ว มีการนำผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มมารวมกันเพื่อแบ่งสายไม่เกินสี่สาย แล้วจัดให้มีการเลือกครั้งที่สอง โดยให้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นของแต่ละกลุ่มเลือกผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มอื่นที่อยู่ในสายเดียวกัน แต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มอื่นแต่ละกลุ่มในสายเดียวกัน แต่ในขั้นนี้ผู้ได้รับเลือกขั้นต้นในกลุ่มเดียวกันจะเลือกกันเองหรือเลือกตนเองมิได้ ปัญหาว่ามาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นบทบัญญัติที่ทำให้การเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตราดังกล่าวบัญญัติให้สิทธิผู้เลือกที่จะเลือกตนเองหรือไม่ก็ได้ ถือหลักความเป็นอิสระในการเลือก มีความหมายอยู่ในตัวว่าผู้เลือกจะเลือกตนเองก็ได้ หรือจะไม่เลือกตนเองก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้เลือก หาได้บังคับให้ผู้เลือกต้องใช้สิทธิเลือกตนเองเสมอไปไม่ แต่ในกรณีการเลือกครั้งที่สองซึ่งเป็นการเลือกในสายที่มีหลายกลุ่มรวมกัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติห้ามมิให้เลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันเลือกกันเองหรือเลือกตนเอง กระบวนการและวิธีการเลือกที่มีทั้งระบบการให้สิทธิผู้เลือกที่จะเลือกตนเองหรือไม่ก็ได้ และระบบห้ามมิให้เลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและตนเองในการเลือกแต่ละระดับ เป็นการบัญญัติทั้งให้สิทธิแก่ผู้สมัครว่าจะเลือกตนเองหรือไม่ก็ได้ในการเลือกครั้งแรกและบัญญัติห้ามมิให้ผู้สมัครเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันหรือตนเองในการเลือกครั้งที่สอง เพื่อป้องกัน

การสมยอมของผู้เลือกในแต่ละกลุ่ม สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “... และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกตั้งกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จะกำหนดมิให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกัน ... ก็ได้” ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า การที่ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ลงคะแนนเลือกตนเองเป็นการทำลายหลักความสุจริตใจของผู้สมัครเข้าข้อสันนิษฐานเป็นข้อพิรุณว่าสมัครเข้ามาในฐานะผู้รับจ้างให้ลงสมัครเพื่อเลือกผู้สมัครคนอื่น ไม่ได้เป็นการลงสมัครเพื่อรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา นั้น เป็นปัญหาข้อเท็จจริงว่าการเลือกของผู้สมัครผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ หรือผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัด แต่ละกรณี เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ อันเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องควบคุมดูแลการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ก่อนประกาศผลการเลือก หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๙ กรณีหลังประกาศผลการเลือกให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาต่อไปตามมาตรา ๖๒ ดังนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗

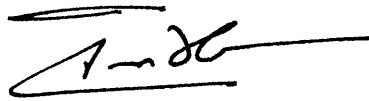
ปัญหาประเด็นที่สอง ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัครจะช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว ต้องปฏิบัติตามวิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ทำให้เกิดการแทรกแซง ครอบงำ ชี้นำ หรือชักจูงจากบุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่นที่มิใช่ผู้มีสิทธิเลือกผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้สมัคร และทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ กำหนดที่มาของสมาชิกวุฒิสภาจากกลุ่มบุคคลหลากหลายในสังคม โดยการเลือกกันเอง กำหนดให้ดำเนินการเลือกตั้งแต่ละระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งจะต้องเลือกกันเองมีความจำเป็นต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครคนอื่นว่ามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ หรือไม่ เพื่อประกอบในการตัดสินใจเลือก ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนมากมาจากทุกอำเภอ ยากที่ผู้สมัครด้วยกันจะรู้ข้อมูลดังกล่าวของผู้สมัครทุกคน การกำหนดให้มีผู้ช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว จะทำให้ผู้สมัครรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สมัครคนอื่นอันจะส่งผลให้

เลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าไปทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ทั้งการกำหนดให้มีผู้ช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัวมิได้เลือกปฏิบัติต่อผู้สมัครคนไหนคนใด ผู้สมัครทุกคนมีสิทธิที่จะมีผู้ช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัวได้เท่าเทียมกัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคสอง จึงสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “... และมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกตนเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ...” การแนะนำตัว การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เป็นมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกตนเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อย่างหนึ่ง ดังนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗

ปัญหาประเด็นสุดท้าย ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ ซึ่งเป็นระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้สมัครอาจแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มีกำลังทรัพย์ กำลังคน หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ สามารถเอาเปรียบผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาทั่วไปที่ไม่มีความพร้อมดังกล่าวโดยไม่เป็นธรรมระหว่างผู้สมัครด้วยกัน เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบไม่เป็นธรรมระหว่างผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ มีเจตนารมณ์ที่สำคัญประการหนึ่งคือให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงบัญญัติให้กำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกตนเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การแนะนำตัวเป็นมาตรการจำเป็นประการหนึ่งที่จะให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ดังได้วินิจฉัยมาแล้วในประเด็นปัญหาข้อสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ ส่วนปัญหาว่าระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่กำหนดให้ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ อันเป็นการออก

กฎหมายลำดับรองของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ หรือไม่
ย่อมอยู่ในอำนาจการพิจารณาวินิจฉัยของศาลปกครอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มา
ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง
(๓) และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗

(นายจिरินติ ทะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ